

összességében 854 objektum került elő. A 2008-ban a létesítményhez csatlakozó út építését megelőző ásatáson feltárt, a Kr. e. 3. évezred végéről és a 2. évezred első feléből származó, kora bronzkori településjelenségek különböző korú, sokszor régészeti leleteket is tartalmazó, áradásos rétegek alól kerültek elő. A korszak itt megtelepedett népcsoportjainak (harangedény kultúra Csepel-csoportja és a nagyrévi kultúra), települései általában a parthoz közeli részeken alakultak ki, melyeket a Duna ismétlődő áradásai gyakran elöntöttek. Cölöpvázaz házak nyomát megőrző, földbe mélyített cölöpgödrök, a telep és a hozzá tartozó hulladék- vagy tárológödrök gyakori megújítása miatt, itt csak ritkán kerültek elő. Meglétüket azonban részben a területen szétmosódott, illetve planírozási gödrökbe eltemetett tapasztásmaradványok is igazolják. A több mint száz itt előkerült objektum többsége hulladék-, vagy tárológödör lehetett, azonban egy részükről joggal feltételezhetjük, hogy eredetileg agyagkitermelésre használták. A nagyméretű amorf beásásokban emellett sokszor lehetett munkavégzésre utaló jeleket is találni. Az egyikből például egy kisméretű, kavicsos alapozású tűzhelyet, és annak kissé lemélyített, erősen hamus, faszenes betöltésű hamuzógödört sikerült feltárnunk. A hevenyészve kialakított, platni nélküli tűzhelyet nem használhatták túl hosszú ideig, mivel az alatta lévő talaj szinte egyáltalán nem volt átégve. Feltételezhetjük, hogy az eredetileg nagyméretű, több egymásba érő, különböző alakú-, és mélységű beásásokból összeálló gödöregyüttes eredeti funkciójának megszűnése után vált alkalmassá a tűzrakásra. Csupán addig használhatták, amíg a következő áradás be nem töltötte, a telepen és környékén felgyűlt hulladékokkal (állatcsont-, és kerámiatöredékek, illetve egyéb elkalódott használati tárgyak és maradványaik) teli iszap-hordalékával. Az áradások nem túl nagy időközökkel követhették egymást, s alkalmanként 10–15 cm-nyi hordalékkal boríthatták el az egész települést, melyet az ár visszahúzódása után, újra benépesítettek. A település K-i szélén, a „sziget” partja mentén, először lankásan, majd egyre meredekebben mélyült az altalajba egy árok, amely egykor minden bizonnyal egy folyóág természetes medre lehetett, de a későbbi emberi beavatkozás révén minden bizonnyal vízvezető esetleg árvízvédelmi szerepe is lehetett. Az árok metszetében jól megfigyelhető volt az újabb és újabb árhullámok okozta folyamatos betöltődés, melynek során a víz nemcsak iszapot, hanem számos leletet is odasodort.

HORVÁTH M. ATTILA

74. Budapest, XXI. Szikratávíró út
Ő, Kk

2008. június 30. és augusztus 8. között szondázó kutatás folyt a Csepel II. sz. kereskedelmi medence területén: 35 szondával vizsgáltuk a rétegviszonyokat, valamint, hogy a közeli Árpád-kori falu objektumai átnyúlnak-e erre a területre is.

A szondagödrök kiásása során megfigyelhetővé vált, hogy a kereskedelmi medence építése során a területet erősen bolygatták. A Ny-i területen a felső néhány centiméter vastag humuszréteg után egybefüggő homokos feltöltés következett, melyet több helyen 4 m mélységig követtünk. Egyedül csak a vizsgált terület K-i részén, egy kis részen találtunk néhány szörvány őskori és késő középkori kerámiatöredéket, de objektum nem volt. Valószínűsíthetjük, hogy a kereskedelmi medence építésekor a kitermelt föld mozgatása során került ide néhány töredék.

TEREI GYÖRGY

75. Budapest, XXII. Háros utca 3.

Ő, Á, Kő

2008. augusztus 25. és december 12. között folyt régészeti szondázás az egykori Csót falu területén. A helyszín ismert volt a kutatók számára, hiszen az 1940-es évektől kisebb-nagyobb megszakításokkal régészeti feltárások folytak. Feltárássra került a templom és a körülötte fekvő temető, valamint az ÉNy-i területen egy házior. A mostani szondázó kutatásnak az volt a célja, hogy megállapítsuk, az egyes területeken, milyen típusú és intenzitású objektumok találhatóak. Összesen 7 területen folyt munka.

1. A gyárterület ÉNy-i sarkában található területen, 3 egymással párhuzamos, és egy merőleges árkot húztunk, mindegyik 4 m széles volt. A felső, salakos, újkori réteg alatt 20–40 cm mélységben előkerült a sárga bolygatatlan altalaj. Az újkori beásásokon kívül 3 középkori gödör került elő csekély leletanyaggal.

2. A templomtól D-re eső részen, az ásatást megelőzően itt tartottuk legvalószínűbbnek kőépületek előkerülését. Négy 4 m széles árokkal szondáztunk. Kettő 45°-os szöveget zárt be az úttal, kettő párhuzamosan futott vele. A korábbi felmérési rajzból és a szondákból egyértelmű kép bontakozott ki, DK-i irányban az egykori felszín erősen lejtett. Régészeti leletek és objektumok inkább az É-i és a Ny-i részen mutatkoztak. Árpád-kori árok, tárológödrök és egy kemence került elő. A terület D-i részén néhány őskori objektumot találtunk.

3. A templomtól Ny-ra eső részen, 3 egymással párhuzamos árokkal szondáztuk a területet. Majd miután nagyobb objektumok, illetve omladékréteg került elő, kibővítettük a feltárási részt. Két kőépület erősen roncsolt maradványa került elő, köztük számos korábbi (főként Árpád-kori) tárológödörrel.

4. A gyárterület ÉNy-i sarkában 4 szondát húztunk, nagy mélységben homokos feltöltést figyeltünk meg.

5. A gyárterület ÉK-i sarkában egy 5 m széles szonda meghúzására volt lehetőségünk. A mélyítés során 20–40 cm mélységben elértük a sárga altalajt. Újkori bolygatáson kívül régészeti lelet vagy objektum nem került elő.

6. A templomtól K-re eső területen V-alakú szondát nyitottunk, majd bővítettük a feltárandó részt; 40–100